

MONITOR KOREAŃSKI

MARZEC 2018

„Monitor Koreański” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Korei Południowej, ze szczególnym naciskiem na działania Korei Południowej w regionie Europy Środkowej oraz relacje międzykoreańskie. Monitor opracowała mgr Joanna Jatczak.

MONITOR KOREAŃSKI

MARZEC 2018

I. WYDARZENIA SZCZEBLA CENTRALNEGO

1 marca: spory historyczne dzielą Japonię i Koreę Południową w 99. rocznicę Powstania Marcowego. Moon Jae-in w przemówieniu podczas obchodów 99. rocznicy antyjapońskiego powstania niepodległościowego wezwał Tokio do rozwiązania sporów historycznych. Znow powrócił temat kobiet-pocieszycielek i umowy zawartej w 2015 roku między Abe i Park Geun-hye. Prezydent Moon odwołał się również do sporu o wyspy Dokdo, który ma być kolejnym przykładem „braku refleksji” ze strony Tokio „na temat imperialistycznej inwazji”. Południowokoreański prezydent wyraził nadzieję, że Japonia będzie w stanie „prawdziwie pogodzić się ze swoimi sąsiadami, aby wspólnie kroczyć ścieżką pokojowego współistnienia i dobrobytu”. Strona południowokoreańska wyraziła chęć budowania relacji skierowanych na przyszłość, pod warunkiem, że będą one „oparte o szczerą autorefleksję i pojednanie”. Strona japońska wyraziła dezaprobatę wobec przemówienia południowokoreańskiego prezydenta. Tokio nie zmieniło swojego stanowiska w sprawie kobiet-pocieszycielek, a wyspy Dokdo były w ostatnim czasie promowane na państwowej wystawie jako „Takeshima”.

19-22 marca: prezydent przedstawił propozycję zmian konstytucyjnych. Błękitny Dom przedstawił szczegóły prezydenckiej ustawy dotyczącej rewizji konstytucji.

Donald Trump zgodził się na spotkanie z Kim Jong-unem

Do historycznego spotkania przywódców Stanów

Zjednoczonych i KRLD ma dojść po szczycie

międzykoreańskim, który został wyznaczony na 27

kwietnia.

Jednocześnie 26 marca został wyznaczony jako ostateczny termin, do którego partie polityczne mogą zgłosić swoją propozycję ustawy. Wśród propozycji prezydenckich znalazła się decentralizacja władzy, wzmocnienie samorządów lokalnych oraz przeniesienie stolicy do Sedżong (Sejong). Nowa ustawa konstytucyjna miałaby także zapewnić „różnicowanie oraz autonomię kultury”. Zapis ten ma na celu ochronę artystów przed znalezieniem się na rządowej „czarnej liście”, co miało miejsce za czasów rządów Park Geun-hye (państwowego wsparcia zostali pozbawieni artyści o liberalnych poglądach Ponadto prezydent zaproponował, aby część władzy prezydenckiej została ograniczona, a wzmocniona została pozycja premiera i Zgromadzenia Narodowego. Dodatkowo obecna 5-letnia kadencja prezydencka miałaby zostać zamieniona na 4-letnią (z ograniczeniem kadencji do dwóch). Planowane jest również obniżenie wieku dla osób, którym przysługuje czynne prawo wyborcze (do lat 18). Wśród propozycji znalazła się również zmiana preambuły: wymienienie większej ilości prodemokratycznych ruchów, które przyczyniły się do transformacji systemowej. Obecnie preambuła odnosi się jedynie do Rewolucji Kwietniowej, natomiast prezydent zaproponował dodanie protestów Busan-Masan z 1979 roku oraz powstania w Gwangju z 1980 roku. Nowa konstytucja miałaby również wzmocnić prawa pracowników. Opozycja stanowczo odrzuciła proponowane przez administrację Moon Jae-ina zmiany. Lider największej opozycyjnej partii LKP (Partia Wolność Korea) zagroził wydaleniem ze swoich szeregów posłów, którzy zagłosują za prezydencką ustawą. Aby referendum w sprawie zmian konstytucyjnych mogło być przeprowadzone wraz z wyborami do samorządów 13 czerwca, niezbędne będzie poparcie choć części polityków opozycji, aby uzyskać wymagane 2/3 głosów (DPK ma 121 miejsc w Zgromadzeniu Narodowym, a opozycyjna LKP 116). 26 marca prezydent Moon zgłosił swoją ustawę dotyczącą rewizji konstytucji przed Zgromadzeniem Narodowym. W przeciągu 60 dni odbędzie się głosowanie w tej sprawie.

20 marca: rządowa inspekcja ma zbadać warunki pracy pracowników z zagranicy. Ministerstwo Pracy ogłosiło, że w odpowiedzi na kampanię #MeToo, która zwraca uwagę na molestowanie seksualne w miejscach pracy, przeprowadzi szereg inspekcji na terenie całego kraju. Celem inspekcji mają być miejsca pracy zatrudniające pracowników z zagranicy, głównie w rolnictwie i rybołówstwie. Ministerstwo Pracy zaznaczyło, że zamierza lepiej chronić kobiety, które mogą stać się ofiarami przestępstw seksualnych. Dodatkowo inspekcje mają poprawić ogólne warunki pracy dla wszystkich pracowników z zagranicy.

20 marca: Seul zgodził się na udział w trójstronnym szczycie z Japonią i Chinami. Spotkanie prezydenta Moon Jae-ina oraz premierów Abe Shinzo i Li Keqiang ma odbyć się na początku maja. Trzy strony planują omówić możliwości zwiększenia współpracy na płaszczyznach gospodarki, środowiska i kultury. Innym

ważnym tematem będzie Korea Północna oraz rezultaty zaplanowanego na kwiecień szczytu międzykoreańskiego. Strona południowokoreańska i chińska prawdopodobnie poruszą również problem kobiet-pocieszycielek. Trójstronne spotkanie ma mieć miejsce w Japonii.

22 marca: były prezydent Lee został aresztowany w związku z oskarżeniem o korupcję. Były prezydent Lee Myung-bak został oskarżony o przyjęcie łapówek oraz sprzeniewierzenie 35 miliardów wonów za pośrednictwem firmy DAS. Prezydent Lee został aresztowany, ponieważ istnieje obawa, że mógłby zniszczyć dowody w tej sprawie.

22-24 marca: prezydent Moon udał się z wizytą państwową do Hanoi. Prezydenci Moon Jae-in oraz Tran Dai Quang ogłosili wspólną deklarację, która ma rozpocząć nowe 25. lat współpracy. Oba państwa zamierzają zwiększyć wymianę handlową, która ma się przyczynić do szybszej industrializacji Wietnamu. W tym celu Seul planuje zwiększyć inwestycje w Wietnamie w takich sektorach jak infrastruktura, nauka, technologia czy administracja publiczna. Podczas spotkania podpisano sześć porozumień dotyczących współpracy.

24-28 marca: poprawa relacji obustronnych była celem wizyty prezydenta Moona w Zjednoczonych Emiratach Arabskich. Najważniejszym punktem wizyty prezydenta Moona w Zjednoczonych Emiratach Arabskich było spotkanie z księciem Mohammedem bin Zayed Al Nahyanem. Podczas spotkania obaj przywódcy zgodzili się podnieść rangę dwustronnych relacji do poziomu specjalnego partnerstwa strategicznego. W trakcie szczytu podpisano pięć porozumień o współpracy na takich płaszczyznach jak technologie informacyjne, małe i średnie przedsiębiorstwa, rozwój odnawialnej energii. Ustalono również, że zostanie utworzony specjalny kanał komunikacji, który ma łączyć sektor energetyczny oraz przemysłowy obu państw. Ponadto prezydent Moon spotkał się z przedstawicielami rządu odpowiedzialnymi za sektor energetyczny, aby omówić szczegóły współpracy na tym polu. Jednym z osiągnięć współpracy jest zakończenie budowy elektrowni jądrowej w Zjednoczonych Emiratach Arabskich przez południowokoreańskie firmy. Przywódca Zjednoczonych Emiratów Arabskich oświadczył, że zamierza nadać Korei pierwszeństwo przy realizacji innych projektów rozwojowych w Abu Zabi. Oba państwa zamierzają również współpracować na płaszczyźnie obronności.

28 marca: dokumenty dotyczące zatonięcia promu Sewol zostały sfabrykowane przez współpracowników Park Geun-hye. Prokuratura zakończyła śledztwo w sprawie działań byłej prezydent Park oraz jej współpracowników w dniu zatonięcia promu Sewol. Według prokuratury współpracownicy Park zafałszowali dokumenty, zmieniając zapisy dotyczące czasu wydarzeń (m.in.: godzinę poinformowania prezydent o zdarzeniu). Ponadto

udowodniono, że zamieszana w skandal korupcyjny Choi Soon-sil towarzyszyła Park w siedzibie zarządzania kryzysowego. Opozycyjna Partia Wolność Korea (LKP) wydała początkowo oświadczenie broniące byłej prezydent. W kontrowersyjnym oświadczeniu znalazła się krytyka nie tylko obecnie rządzącej partii, ale także grup społecznych, które brały udział w „pochodzie w blasku świec”: protestach przeciwko Park Geun-hye. Następnego dnia LKP wycofała oświadczenie, przyznając, że administracja Park „zawiodła w obliczu kryzysu” jakim było zatonięcie Sewol.

30 marca: uznanie wysp Dokdo za japońskie wzbudziło przeciw Seulu. Ministerstwo Spraw Zagranicznych wezwało ambasadora Japonii Nagamine Yasumasę w sprawie znalezienia się w wytycznych dla podręczników licealnych informacji, jakoby wyspy Dokdo należały do Japonii. Seul zdecydowanie potępił decyzję dotyczącą podręczników oraz zaapelowało o natychmiastowe usunięcie tej informacji z wytycznych. Rząd południowokoreański nie zamierza „tolerować prowokacji w kwestii Dokdo”. Stanowisko południowokoreańskie tej sprawie zostało również przekazane przez minister spraw zagranicznych Kang Kyung-wha jej japońskiemu odpowiednikowi Kono Taro. Wśród wytycznych dla japońskich podręczników na rok 2022 w sekcji dotyczącej terytorium, oprócz wysp Dokdo, Południowe Kuryle oraz wsypy Senkaku również zostały wskazane jako należące do Japonii.

30 marca: Donald Trump rozważa użycie umowy o wolnym handlu w negocjacjach z Seulem w sprawie denuklearyzacji Półwyspu Koreańskiego. W marcu Seul oraz Waszyngton rozpoczęły negocjacje w sprawie zmian w umowie o wolnym handlu. Donald Trump oświadczył, że zamierza wstrzymać dalsze negocjacje, póki nie dojdzie do porozumienia z Seulem w sprawie denuklearyzacji Korei Północnej. Strona amerykańska spodziewa się większego zaangażowania Seulu, co może oznaczać wywieranie presji na Pjongjang. Do tej pory Waszyngton i Seul zgodzili się na rewizję umowy o wolnym handlu, w tym większe otwarcie się rynku południowokoreańskiego na amerykański przemysł motoryzacyjny, a także zniesienie taryf na eksport stali do Stanów Zjednoczonych (taryfy mają zostać zamienione na kontyngent). Strona amerykańska uznała dotychczasowe rezultaty re negocjacji za "zwycięstwo".

II.KOREA POŁUDNIOWA I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

3-15 marca: południowokoreańska delegacja parlamentarna odwiedziła Serbię. Na czele delegacji stanął wiceprzewodniczący Zgromadzenia Narodowego

Park Ju-seon. Delegacja spotkała się m.in: z premier Aną Brnabic, aby omówić rozwój dwustronnych relacji. Premier Brnabic wyraziła wdzięczność za pomoc humanitarną, w tym znaczną pomoc finansową w związku z kryzysem migracyjnym. Strona serbska wyraziła również zainteresowanie nowymi inwestycjami południowokoreańskimi. Przykładem poprawy relacji gospodarczych jest budowa fabryki południowokoreańskiej firmy Essex Europe w serbskim mieście Zrenjanin. Obie strony zgodziły się na zwiększenie aktywności serbsko-koreańskiego Centrum IT w Belgradzie. Strona południowokoreańska oświadczyła, że postrzega Serbię jako kraj o wysokim potencjale inwestycyjnym, także w sektorze IT. Seul i Belgrad spodziewają się bardziej intensywnej współpracy przed obchodami 30. rocznicy nawiązania stosunków dyplomatycznych. W kwestii północnokoreańskiej, Serbia wyraziła poparcie dla dialogu między Seulem i Pjongjangiem jako sposobem na zachowanie stabilności na Półwyspie Koreańskim. Delegacja spotkała się również z przedstawicielami serbskiego parlamentu, w tym przewodniczącą Zgromadzenia Narodowego Mają Gojković oraz jej zastępcą Vladimirem Marinkoviciem. Południowokoreańska delegacja podczas tego spotkania szczegółowo opisała obecną sytuację na Półwyspie Koreańskim oraz rozwój relacji międzykoreańskich.

5 marca: bułgarska ambasada w Seulu zorganizowała wydarzenie z okazji rozpoczęcia prezydentury w Unii Europejskiej. Ambasador Petar Andonow zauważył, że w roku bułgarskiej prezydentury w UE przypada również 55. rocznica nawiązania stosunków dyplomatycznych między Koreą Południową i Wspólnotą Europejską. Jest to okazja do intensyfikacji relacji Korei Południowej z Unią Europejską, co jest popierane przez stronę bułgarską. Podczas wydarzenia przemawiał również wiceminister ds. publicznych w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Noh Kyu-duk, który zauważył, że relacje pomiędzy Koreą i Bułgarią znacznie się wzmocniły od podpisania Wspólnej Deklaracji w sprawie zorientowanego na przyszłość partnerstwa w 2015 roku. Strona bułgarska liczy na współpracę z Koreą Południową szczególnie w sektorze technologii informacyjnych. Zdaniem ambasadora Andonowa, Bułgaria dąży do bycia „doliną krzemową” Bałkanów, o czym ma świadczyć innowacyjny Sofia Tech Park. Strona bułgarska zaproponowała także pomoc w odbudowie Korei Północnej w przypadku zjednoczenia obu Korei, oferując swoje doświadczenie w przemianie państwa komunistycznego w demokratyczne i wolnorynkowe.

5 marca: północnokoreański ambasador spotkał się z ministrem spraw zagranicznych Serbii. Akredytowany w Republice Serbskiej ambasador KRLD Ri Pyong-du spotkał się w ministerstwie spraw zagranicznych z wicepremierem Ivicą Dacziem. Z powodu braku otwartych kwestii w dwustronnych stosunkach obu państw, spotkanie skupiło się na polityce międzynarodowej. Strona serbska wyraziła wdzięczność za stanowisko Korei Północnej w sprawie nieuznawania

niepodległości Kosowa. Minister Dacic wskazał również na niezmiennie stanowisko Serbii w kwestii denuklearyzacji Półwyspu Koreańskiego w sposób pokojowy. Serbia popiera rozwiązanie tego problemu na drodze rozmów między zaangażowanymi stronami. Strona serbska z zadowoleniem przyjęła poprawę relacji międzykoreańskich. Natomiast ambasador Ri wyraził gotowość KRLD do wznowienia dwustronnej współpracy z Serbią.

6 marca: polski rząd wesprze budowę koreańskiej fabryki w Kobierzycach. Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii poinformowało, że zamierza przyznać południowokoreańskiej firmie LG Chem grant w wysokości 242,6 mln złotych. Firma LG Chem dostanie grant w ramach programu wspierania inwestycji o kluczowym znaczeniu. Koreańczycy zamierzają zbudować w Kobierzycach pod Wrocławiem fabrykę baterii do samochodów elektrycznych oraz ośrodek badawczo-rozwojowy. Będzie to największa polska dotacja dla zagranicznej firmy od 2007 roku.

9 marca: koreańska firma SK Innovation rozpoczęła budowę fabryki baterii samochodowych na Węgrzech. Na ceremonii otwarcia budowy obecny był węgierski minister spraw zagranicznych i handlu Péter Szijjártó. Jedną z największych południowokoreańskich firm SK Innovation zamierza wybudować w strefie przemysłowej Komárom fabrykę baterii do samochodów elektrycznych. Inwestycja ma wynieść 97,5 miliarda forintów węgierskich. Rząd węgierski wsparł ten projekt grantem w wysokości ponad 8 miliardów forintów. Według ministra Szijjártó przemysł motoryzacyjny stanowi trzon węgierskiej gospodarki, dlatego tak ważną jest współpraca z Koreą Południową.

12 marca: Bułgaria poparła działania rządu południowokoreańskiego na rzecz pokoju na Półwyspie Koreańskim. Prezydent Bułgarii Rumen Radew zaapelował do społeczności międzynarodowej o wsparcie dla dialogu międzykoreańskiego. Prezydent spotkał się także z ambasadorami państw azjatyckich, w tym Korei Południowej i Północnej. W kwestii dalszego rozwoju relacji bułgarsko-południowokoreańskich, prezydent Radew wskazał na wizytę premiera Lee Nakyona w ubiegłym roku. Strona bułgarska wyraziła nadzieję, że w najbliższym czasie uda się zintensyfikować dwustronną współpracę na płaszczyznach omówionych z premierem Lee, takich jak handel, technologie informacyjne, turystyka, nauka i edukacja, a także przemysł motoryzacyjny. Bułgaria liczy również na wzrost południowokoreańskich inwestycji. Prezydent Radew zaprosił również Moon Jae-ina do odwiedzenia Sofii i omówienia perspektyw intensyfikacji dwustronnej współpracy.

15 marca: Czechy i Korea Południowa omówiły współpracę na płaszczyźnie energetyki atomowej. Południowokoreański ambasador w Czechach Mun Sung-hyun odwiedził czeski instytut badawczy UJV Rez, który specjalizuje się w energii

atomowej. Ambasador Mun oraz dyrektor instytutu wymienili opinie na temat wzmocnienia współpracy między Koreą Południową i Czechami na płaszczyźnie energetyki jądrowej. Strona południowokoreańska od dłuższego czasu interesuje się inwestycjami na tym polu w Czechach.

19 marca: południowokoreański ambasador spotkał się z marszałkiem węgierskiego parlamentu. Ambasador Choi Kyu-sik spotkał się z przewodniczącym węgierskiego Zgromadzenia Narodowego László Kövérem, aby omówić kwestie związane ze współpracą obu państw. Głównym tematem spotkania była 30. rocznica nawiązania relacji dyplomatycznych. Obie strony omówiły także rezultaty Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Pjongczang, a także ostatnie wydarzenia na Półwyspie Koreańskim związane z organizacją szczytów Moon-Kim oraz Trump-Kim.

21 marca: współpraca z Koreą Południową znalazła się wśród priorytetów polskiej polityki zagranicznej na 2018 rok. Minister spraw zagranicznych Jacek Czaputowicz wygłosił w Sejmie przemówienie na temat priorytetów polskiej dyplomacji w 2018 roku. Polska pragnie w tym roku wzmocnić współpracę z Japonią i Koreą Południową, czyli państwami z którymi nawiązane zostało strategiczne partnerstwo. Partnerstwo z Koreą Południową wpisuje się w realizację celów Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju, która zakłada reindustrializację i rozwój elektromobilności.

19 marca: Korea Północna była tematem spotkania minister spraw zagranicznych Kang Kyung-wha z Radą do Spraw Zagranicznych Unii Europejskiej. Po raz pierwszy minister spraw zagranicznych Korei Południowej został zaproszony do udziału w posiedzeniu Rady do Spraw Zagranicznych Unii Europejskiej. Minister Kang przedstawiła przed Radą szczegółowy opis ostatnich wydarzeń na Półwyspie Koreańskim. Strona południowokoreańska wyraziła nadzieję na wsparcie i współpracę z Unią Europejską na rzecz pokojowego rozwiązania kwestii nuklearnej w Korei Północnej. Ministrowie spraw zagranicznych państw członkowskich UE docenili wysiłki rządu południowokoreańskiego, który dąży do złagodzenia napięcia na Półwyspie Koreańskim poprzez uczestnictwo w szczycie Moon-Kim. Minister Kang oraz jej europejscy partnerzy zgodzili się, że szczyty Seul-Pjongjang i Waszyngton-Pjongjang mogą odegrać kluczową rolę w rozwiązaniu kryzysu nuklearnego. Wysoka Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa Federica Mogherini podkreśliła stanowisko UE w tej kwestii: nacisk poprzez sankcje oraz dialog prowadzący do negocjacji powinny iść w parze.

26 marca: południowokoreańska firma ukończyła budowę fabryki niedaleko Budapesztu. Węgierski minister spraw zagranicznych Péter Szijjártó poinformował, że południowokoreańska firma Shinheung SEC zakończyła budowę wartęj 8

miliardów forintów węgierskich fabryki części do akumulatorów samochodowych elektrycznych. Inwestycja ta została wsparta rządowym grantem w wysokości 769 milionów forintów węgierskich. Jest to pierwsza fabryka firmy w Europie.

26 marca: południowokoreańska firma Hankook Tire ogłosiła zwiększenie produkcji na Węgrzech. Południowokoreańska firma zajmująca się produkcją opon do samochodów ogłosiła rozbudowę działalności na Węgrzech. Hankook ma zainwestować 370 miliardów wonów w rozszerzenie produkcji o opony do autobusów i samochodów ciężarowych. Południowokoreańska firma chce w tym sektorze konkurować na rynkach Europy Środkowo-wschodniej z Chinami.

III.RELACJE MIĘDZYKOREAŃSKIE

1 marca: dialog międzykoreański był tematem rozmowy telefonicznej Moon-Trump. Prezydenci Moon Jae-in i Donald Trump zgodzili się, że należy kontynuować rozwój dialogu międzykoreańskiego. Południowokoreański prezydent poinformował stronę amerykańską o planach wysłania specjalnych wysłanników do Pjongjangu w odpowiedzi na zaproszenie Kim Jong-una. Obie strony zgodziły się blisko współpracować w kwestii denuklearyzacji Półwyspu Koreańskiego.

5-6 marca: specjaliści wysłannicy południowokoreańscy spotkali się z Kim Jong-unem. Delegacji południowokoreańskiej przewodniczył szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego Chung Eui-yong oraz dyrektor Narodowej Agencji Wywiadowczej (NIS) Suh Hoon, którzy uczestniczyli w ubiegłym miesiącu w spotkaniu z delegacją północnokoreańską w Błękitnym Domu. Celem południowokoreańskiej delegacji było przekonanie strony północnokoreańskiej do wznowienia rozmów ze Stanami Zjednoczonymi na temat denuklearyzacji. Przedstawiciele rządu południowokoreańskiego zostali przyjęci przez Kim Jong-una w siedzibie Partii Pracy Korei. Obie strony zgodziły się na organizację trzeciego szczytu koreańskiego w drugiej połowie kwietnia w Panmundżom. Podjęto również decyzję o uruchomieniu gorącej linii między przywódcami obu państw, która ma na celu deeskalację napięcia na Półwyspie Koreańskim. Według strony południowokoreańskiej Kim Jong-un wykazał gotowość do denuklearyzacji, jeśli bezpieczeństwo Korei Północnej i reżimu zostanie zagwarantowane. Przywódca północnokoreański oświadczył również, że wspólne amerykańsko-południowokoreańskie manewry wojskowe nie zostaną odebrane przez Pjongjang jako prowokacja. Pjongjang na czas negocjacji z Seulem i Waszyngtonem zadeklarował również zawieszenie testów jądrowych i raketowych. Prezydent Moon Jae-in wysłał swoich delegatów do Waszyngtonu, Pekinu, Moskwy i Tokio,

aby prowadzić konsultacje w kwestii gotowości Pjongjangu do wznowienia negocjacji w sprawie denuklearyzacji.

7 marca: Seul nie zamierza znieść sankcji wobec Korei Północnej. Prezydent Moon Jae-in zapewnił, że nie zrezygnuje z sankcji wobec Pjongjangu w obliczu rozmów międzykoreańskich. Deklaracja ta padła podczas spotkania prezydenta z przewodniczącymi partii politycznych w Błękitnym Domu. Przywódca południowokoreański odniósł się do spekulacji, jakoby w trakcie wizyty specjalnych wysłanników w Pjongjangu zgodzono się na rezygnację z międzynarodowych sankcji. Seul zamierza w tej kwestii podążać za kierunkiem wyznaczanym przez Radę Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych.

8 marca: Seul rozważa przeprowadzenie wspólnych manewrów wojskowych z Waszyngtonem na mniejszą niż zazwyczaj skalę. Minister obrony Song Young-moo oświadczył, że Seul rozważa rezygnację z użycia strategicznej broni (m.in. łodzi podwodnych). Strona południowokoreańska zaproponowała przeprowadzenie wspólnych ćwiczeń wojskowych na znacznie mniejszą skalę niż rok temu, aby uniknąć działań, które przez Pjongjang mogłyby zostać odebrane jako prowokacja. Wspólne manewry wojskowe zostały zaplanowane na początek kwietnia oraz skrócone z okresu dwóch miesięcy do czterech tygodni.

9 marca: południowokoreański wysłannik przekazał Donaldowi Trumpowi zaproszenie od Kim Jong-una. Przewodniczący Biura Bezpieczeństwa Narodowego Chung Eui-yong przekazał amerykańskiemu prezydentowi zaproszenie od północnokoreańskiego przywódcy. Szczyt Trump-Kim planowany jest na maj tego roku. Chung spotkał się także z amerykańskim Doradcą ds. Bezpieczeństwa Narodowego H.R. McMasterem, z którym omówił szczegóły spotkania z Kim Jong-unem. Prezydent Moon Jae-in nazwał decyzję o organizacji szczytu Kim-Trump w maju „historycznym krokiem” w stronę pokojowego rozwiązania konfliktu koreańskiego.

12-13 marca: Seul poszukuje poparcia Chin, Rosji i Japonii dla szczytów Moon-Kim i Trump-Kim. Specjalni wysłannicy Moon Jae-ina, którzy uczestniczyli w spotkaniu z Kim Jong-unem udali się do Chin, Rosji i Japonii. Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego Chung Eui-yong spotkał się z przewodniczącym Xi Jinpingiem. Chung nie tylko zapoznał stronę chińską ze szczegółami dotyczącymi rozwoju międzykoreańskich relacji, ale także przekazał zaproszenie prezydenta Moon Jae-ina do bezpośredniego spotkania obu przywódców w Seulu przy najbliższej możliwej okazji. Następnie Chung udał się do Rosji. Moskwa i Pekin wyraziły zadowolenie ze zmiany postawy Pjongjangu i otwarcia się na dialog. Natomiast dyrektor Narodowej Agencji Wywiadowczej Suh Hoon spotkał się w Tokio z ministrem spraw zagranicznych Kono Taro oraz premierem Abe Shinzo.

16 marca: Tokio i Seul zamierzają blisko współpracować przed szczytem Moon-Kim. Premier Japonii Abe Shinzo oraz prezydent Moon Jae-in zgodzili się w rozmowie telefonicznej, że należy zwiększyć trójstronną współpracę z Waszyngtonem w kwestii denuklearyzacji Półwyspu Koreańskiego. Strona południowokoreańska oświadczyła, że warunkiem trwałego pokoju na Półwyspie Koreańskim jest nie tylko poprawa relacji na linii Pjongjang-Waszyngton, ale także między Koreą Północną i Japonią. Natomiast premier Abe przedstawił japońskie interesy, które powinny zostać poruszone w rozmowach między Seulem i Waszyngtonem z Pjongjangiem. Jest to przede wszystkim problem porwań japońskich obywateli przez Koreę Północną. Moon Jae-in zgodził się współpracować w tej kwestii. **18 marca** podczas spotkania minister spraw zagranicznych Kang Kyung-wha z jej japońskim odpowiednikiem Kono Taro strona japońska ponownie wysunęła prośbę o uwzględnienie tematu repatriacji osób uprowadzonych przez Koreę Północną w czasie szczytu Moon-Kim.

19 marca: Tokio, Waszyngton i Seul omówiły szczegóły współpracy w kwestii denuklearyzacji Korei Północnej. Szefowie bezpieczeństwa Korei Południowej Chung Eui-young, Japonii Yachi Shotaro i Stanów Zjednoczonych Herbert McMaster spotkali się w San Francisco, aby omówić kwestie związane ze współpracą przed szczytami Moon-Kim oraz Trump-Kim. Seul, Tokio oraz Waszyngton pragną wypracować wspólne stanowisko w kwestii denuklearyzacji Korei Północnej. W tym miesiącu również przedstawiciele Korei Północnej odwiedzili Europę, aby dyskutować na temat nadchodzących szczytów. Północnokoreański minister spraw zagranicznych Ri Yong-ho odwiedził Szwecję, a dyrektor generalny ds. Ameryki Północnej w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Choe Kang-il spotkał się w Helsinkach z ekspertami ds. bezpieczeństwa w regionie Azji Wschodniej.

21 marca: Seul nie wyklucza trójstronnego szczytu z udziałem Kim Jong-una, Donalda Trumpa i Moon Jae-ina. Prezydent Moon Jae-in w trakcie spotkania komitetu przygotowującego trzeci międzykoreański szczyt ogłosił, że istnieje szansa dla trójstronnego spotkania z udziałem Waszyngtonu i Pjongjangu. Prezydent oświadczył również, że jeśli Panmundżom zostanie wybrany na miejsce szczytu Kim-Trump, Seul bez problemu będzie mógł dołączyć do rozmów. Seul wyznaczył także cele, które mają zostać osiągnięte poprzez negocjacje z Pjongjangiem: denuklearyzacja Półwyspu Koreańskiego, zapewnienie trwałego pokoju między obiema Koreami, normalizacja relacji na linii Pjongjang-Waszyngton oraz rozwój międzykoreańskiej współpracy gospodarczej, w którą włączone mogą być również Stany Zjednoczone. Seul wyszedł również z propozycją spotkania wysokiego szczebla między obiema Koreami w celu dopracowania szczegółów dotyczących zaplanowanego na kwiecień szczytu.

22 marca: rządząca Demokratyczna Partia Korei poparła propozycję ratyfikacji „deklaracji październikowej”. Propozycja prezydenta Moon Jae-ina, aby Zgromadzenie Narodowe ratyfikowało międzykoreańskie porozumienie z października 2007 roku spotkała się z poparciem rządzącej Demokratycznej Partii Korei (DPK). Lider DPK Woo Won-shik podkreślił, że zaplanowany na kwiecień szczyt Moon-Kim powinien zakończyć się ratyfikacją deklaracji z 2007 roku, co przyniosłoby wymierne skutki na drodze do normalizacji relacji pomiędzy obiema Koreami oraz budowy trwałego pokoju na Półwyspie Koreańskim. Wspólna „deklaracja październikowa” była wynikiem spotkania północnokoreańskiego przywódcy Kim Jong-ila z prezydentem Roh Moo-hyunem. W ubiegłym roku strona północnokoreańska również wyraziła potrzebę wprowadzenia w życie postanowień porozumienia, które zakłada zastąpienie obecnego zawieszenia broni trwałym traktatem pokojowym.

25 marca: czy Ministerstwo ds. Zjednoczenia będzie organizować wycieczki szkolne do Korei Północnej? Władze lokalne prowincji Gwangju skierowały do Ministerstwa ds. Zjednoczenia oraz Błękitnego Domu propozycję organizacji wycieczek szkolnych dla młodzieży z obu Korei. Wycieczki miałyby odbywać się do położonych niedaleko granicy gór Kumgang. Organizowane miałyby być także wycieczki dla uczniów północnokoreańskich do Gwangju. Inicjatywa ta ma na celu zwiększyć zainteresowanie Koreą Północną wśród uczniów.

25-28 marca: Kim Jon-un złożył niespodziewaną wizytę prezydentowi Xi w Pekinie. 28 marca Północnokoreańska Centralna Agencja Prasowa (KCNA) oraz chińskie media oficjalnie potwierdziły wizytę Kim Jong-una wraz z żoną Ro Sol-ju w Pekinie, gdzie spotkał się z prezydentem Xi Jinpingiem. Była to pierwsza podróż zagraniczną Kim Jong-una od objęcia władzy w 2011 roku. Według KCNA powodem wizyty było „przeniesienie tradycyjnej przyjaźni między Chinami i RLD na nowy poziom”. Natomiast chińskie media podały, że celem wizyty Kima było osobiste poinformowanie prezydenta Xi na temat ostatnich wydarzeń na Półwyspie Koreańskim. Podczas spotkania, Kim miał zaoferować rezygnację północnokoreańskiego programu zbrojeniowego w zamian za podjęcie przez Seul i Waszyngton „stopniowych kroków w kierunku pokoju i stabilizacji”. Północnokoreański przywódca podkreślił, że to Pjongjang wyszedł z inicjatywą dialogu w stronę Korei Południowej i Stanów Zjednoczonych. Strona chińska wyraziła pełne poparcie dla rozwoju międzykoreańskich relacji. Strona południowokoreańska oczekuje na wizytę chińskiego radcy rządowego Yang Jiechi, który ma podzielić się szczegółowymi informacjami dotyczącymi spotkania Kim Jong-una i Xi Jinpinga.

27 marca: czy wyspa Czedżu zostanie wybrana na miejsce szczytu Trump-Kim? Gubernator prowincji Czedżu zaproponował Donaldowi Trumpowi, aby szczyt

z północnokoreańskim przywódcą odbył się na wyspie największej koreańskiej wyspie. W 2005 roku rejon ten został określony „Wyspą światowego pokoju” i jest to jeden z argumentów, który ma przemawiać za organizacją szczytu w tym miejscu. Ponadto w regionie zrealizowano wiele międzykoreańskich projektów, a w 1991 roku prezydenci Michaił Gorbaczow oraz Roh Tae-woo spotkali się na wyspie, aby omówić zakończenie zimnej wojny w Azji Wschodniej. Strona amerykańska nie odpowiedziała jeszcze na propozycje gubernatora Czedżu.

29 marca: termin szczytu międzykoreańskiego został wyznaczony na 27 kwietnia. Południowokoreańskie Ministerstwo ds. Zjednoczenia oraz północnokoreański Komitet ds. Pokojowego Zjednoczenia i Ojczyzny wydali wspólne oświadczenie, w którym zgodzono się na datę szczytu Moon-Kim. Rozpoczęto również renowację Domu Pokoju, który znajduje się w Panmundżom. W tym miejscu ma odbyć się pierwszy od 11 lat szczyt międzykoreański. Na początku kwietnia ma odbyć się kolejne spotkanie wysokiego szczebla między obiema Koreami, na którym zostaną omówione kwestie związane z zapewnieniem bezpieczeństwa przywódców obu państw, a także szczegóły agendy szczytu.

KOMENTARZ

1. **Opozycja oskarżyła rząd o „polityczną zemstę”.** W marcu dwóch byłych prezydentów, wywodzących się z ugrupowania politycznego dzisiaj znanego jako Partia Wolność Korea (LKP, dawniej Saenuri oraz Hannara) stanęło przed wymiarem sprawiedliwości. Prokuratura ujawniła wyniki śledztwa, które dotyczyło działań Park Geun-hye oraz jej współpracowników w dniu zatonięcia promu Sewol. Natomiast Lee Myung-bak został oskarżony o korupcję, a ostatecznie aresztowany. Dla opozycji był to znaczący cios przed czerwcowymi wyborami samorządowymi. Próby obrony Park i Lee przez LKP oraz oskarżanie rządu o „polityczną zemstę” wobec byłych prezydentów przyniosły jednak więcej szkód niż korzyści. Południowokoreańska opinia publiczna popiera surowe wyroki dla Park i Lee. Polityka Moon Jae-ina „rozliczenia się” z przewinieniami poprzednich rządów ma znaczące poparcie Koreańczyków. Kolejnym polem starcia między opozycją (głównie LKP) a obozem rządzącym jest rewizja konstytucji. Zaproponowana przez prezydenta ustawa nie zostanie uchwalona bez poparcia choć części polityków LKP. Partia Wolność Korea wyraziła sprzeciw nie tylko wobec propozycji prezydenta, ale także wobec propozycji przeprowadzenia referendum w sprawie zmiany konstytucji tego samego dnia co wybory samorządowe. Wśród najważniejszych zmian proponowanych przez

Moona znalazła się zamiana obecnej jednej pięcioletniej kadencji prezydenckiej, na czteroletnią z możliwością reelekcji. LKP natomiast postuluje ograniczenie władzy prezydenckiej na rzecz Zgromadzenia Narodowego. Przez najbliższe 60 dni w Zgromadzeniu Narodowym będą trwały prace nad tymi ustawami. Można spodziewać się, że LKP będzie bojkotować niektóre posiedzenia, jak miało to już miejsce w przeszłości.

2. Korea Południowa wyraziła zainteresowanie rynkiem motoryzacyjnym w

Europie Środkowo-wschodniej Korea Południowa kreuje swój wizerunek na lidera innowacji, również w zakresie ochrony środowiska i motoryzacji, dlatego Seul dąży do dominacji szczególnie na rynku samochodów elektrycznych w tym rejonie. Wraz z pojawieniem się na rynku węgierskim firmy SK Innovation, trzy południowokoreańskie firmy będą produkować akumulatory do samochodów elektrycznych w Europie Środkowo-wschodniej. W tym roku planowane jest otwarcie fabryki LG Chem w Polsce, a na Węgrzech działa już niedawno otwarta fabryka Samsung SDI. Państwa takie jak Polska i Węgry chętnie wspierają takie inwestycje. Nie tylko tworzą one nowe miejsca pracy, ale także wpisują się m.in. w polską Strategię Odpowiedzialnego Rozwoju, która stawia na rozwój elektromobilności.

3. Obie Koree chcą włączyć regionalne mocarstwa w dialog na Półwyspie

Koreańskim. Wbrew przewidywaniom niektórych ekspertów, deeskalacja napięcia na Półwyspie Koreańskim nie zakończyła się wraz z Zimowymi Igrzyskami Olimpijskimi. Na początku marca południowokoreańska delegacja spotkała się z samym Kim Jong-unem, aby rozmawiać na temat denuklearyzacji oraz trzeciego szczytu międzykoreańskiego. Po powrocie do Seulu, prezydent Moon wysłał swoich doradców nie tylko do Waszyngtonu, ale także Pekinu, Moskwy i Tokio, aby wszystkie państwa niegdyś zaangażowane w rozmowy sześciostronne zostały bezpośrednio poinformowane o rezultatach spotkania z Kim Jong-unem. Amerykański prezydent Donald Trump zgodził się spotkać z przywódcą północnokoreańskim, a następnie zaczął wywierać presję na Seul, aby w trakcie szczytu międzykoreańskiego postępował zgodnie ze stanowiskiem Waszyngtonu, używając renegocjacji w sprawie umowy o wolnym handlu jako „karty przetargowej”. Jednak zarówno Seul, jak i w szczególności Pjongjang chcą zbalansować wpływ Waszyngtonu na rozwój sytuacji na Półwyspie Koreańskim, szukając wsparcia wśród innych państw w regionie. W tym kontekście coraz większą rolę zaczynają odgrywać Chiny. Kim Jong-un udał się z niespodziewaną wizytą do Pekinu: pierwszy raz od objęcia władzy w 2011 roku. W ostatnim czasie relacji na linii Pjongjang-Pekin uległy znacznemu osłabieniu. Tradycyjny sojusznik KRLD zdecydował się nawet na przystąpienie do międzynarodowych sankcji, co znacznie pogorszyło sytuację w Pjongjangu. Poprawa relacji z Chinami dla Korei Północnej jest kluczowa przed szczytem z

Waszyngtonem: wsparcie Pekinu pozwoli Kim Jong-unowi na stawianie pewnych warunków w trakcie negocjacji w sprawie denuklearyzacji.

OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

